

ГОДИШЕН АБОНАМЕНТЪ:

За България 80 лв.

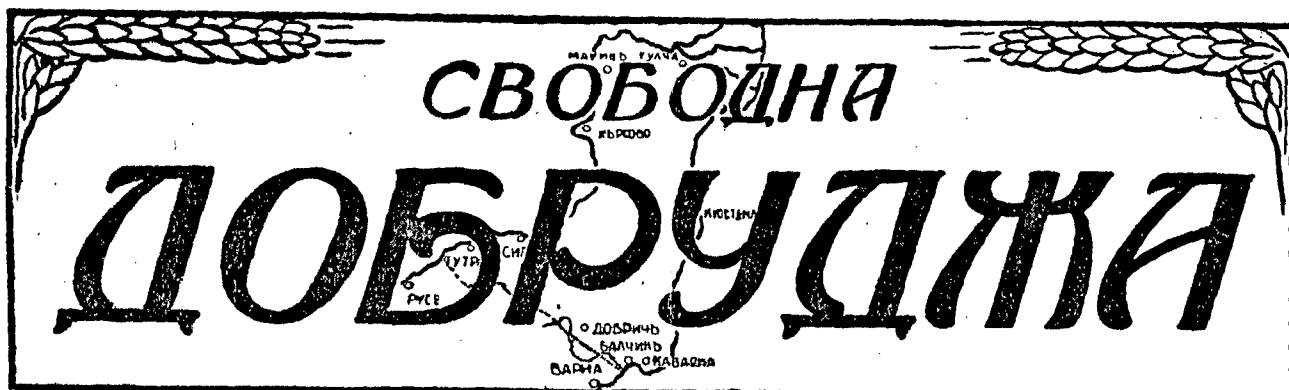
За странство 160 лв.

За Америка 2 дол.

ОБЯВЛЕНИЯ:

2 лева кв. см.

Брой 2 лева

СЛЕДПРАЗНИЧЕН ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Записване на абонаментът се придружава със сумата

Редактира комитетът

Адресът „Св. Добруджа“ — София

Главен редакторът

Д-р П. Вичев

Новите насоки въ борбата

Още от самото начало, ние се отнесохме с недоверие към О. Н. и неговите варианти — Дружеството за О. Н. и всевъзможните лиги. Ние казахме и продължаваме да поддържаме, че тѣ не сж никакви международни прояви, а междуправителствени креации на силните и на подтисниците на народитѣ. Много неприятности понесохме за тая си смѣлост, ала днес сме горди, като виждаме че това ни гледище се сподѣля вече от общественото мнение по цѣлия свѣтъ, както и от мнозина до завчерашни тѣхни крепители.

Открити защитници на О. Н. останаха само правителствата на победителитѣ и зависимитѣ от тѣх, защото чрезъ него тѣ цѣлят и открито заявяват, че то имъ трѣбва, за да пазятъ мирнитѣ договори. То имъ трѣбва, за да закрѣпятъ веригитѣ на робството и експлоатацията на народитѣ.

Следъ Чемберлена, Бенешъ, Залески, Политисъ, най-после и Брианъ бѣше предизвиканъ отъ германския канцлеръ Мюлера, да си каже и той думата по въпроса за малцинствата. И той я каза тежко, тежко, противъ тѣх и за режима на мирнитѣ договори. Той иронизира, фалшифицира статистиката и заплашва движението на малцинствата, като конспиративни срещу правителствата.

Така. Да се види, да се разбере и да се демаскиратъ сами всички ония, които все за милитѣ народи плачатъ и сѣятъ заблуждения.

Така, Вижете ги поробени и сждете, на кжде ви водеха тѣхнитѣ агенти, които още спекулиратъ съ вашия халъ съ вашето нещастие.

Днесъ дори и едничкия активъ, който сме отбелѣзвали за конференциитѣ на Д-вото за О. Н. съ тѣхнитѣ публични заседания, кждето се разискваха въпроситѣ и тѣ се премахнаха. По заповѣдъ отъ горе, въпроситѣ се разискватъ вече отъ комисиитѣ „à trois“ et „à quatre“ и то при затворени врата.

Не се чудете, че дори въ най-консервативния органъ, в. „Миръ“ се пише вече

открито противъ „хленченията“ по въпроснитѣ капии.

Заклучението е едно — борба въ единъ фронтъ на всички подтиснати националности срещу сатрапията поддържана отъ О. Н.

Нека се стегнатъ редовитѣ на всички поробени и емигрантски организации, да си подадатъ ръка и да си създадатъ единъ свой парламентъ на подтиснатитѣ съ изборни делегати, а не назначавани и въ името на общи цели и задачи, да изработятъ една програма, една тактика на борба, освободителни отъ разнитѣ правителствени зависимости и официални форми на О. Н., отъ мирнитѣ и др. подтиснителски договори, освободени отъ разнитѣ предрасждаци сѣяни отъ всевъзможнитѣ блий и цѣли, да не се прави разлика на благонравни и неблагонравни убеждения, на нации и на религиозни вѣрвания и да се поведе обща борба въ името на свободата и отъ името на десетки милиони подтиснати народи за събарянето на създаденитѣ и поддържани режими на сатрапия и човѣшко робство.

Опразването на Ренания

и германскитѣ задължения.

Въ връзка съ повдигнатия въпросъ отъ германцитѣ въ О. Н. за опразването на Ренания и репарационнитѣ задължения, които Германия трѣбва предварително да уреди, френската преса ги изчислява така:

Германия дължи 25 анионета по 625 милиона долари и 40 годишни вноски по 240 милиона долара плусъ годишнитѣ приходи отъ боноветѣ по желѣзницитѣ и на всичко това 5% лихва, а всичко 8 милиарда долари, равно на 32 милиарда златни марки, или надъ 200 милиарда фр. франка или български около 1,100 милиарда лв.

Франция имала право на 53% отъ цѣлия тоя репарационенъ дългъ на Германия, равно на 106 милиарда франка или 676 милиарда бълг. лв.

Францускитѣ финансисти правятъ смѣтка да получатъ тия пари, да си платятъ дълговетѣ, па тогава да опразнели Ренания. Тѣ се осланятъ на материалната поддръжка, която Съединенитѣ Щати даватъ на Германия. Тѣ смѣтатъ да конвертиратъ тия германски задължения на американския па-

Тайното Англо-френско съглашение.

Женева, 23. IX. 1928 г.

Публикуваното тайно писмо отъ френското м-во, въ американската преса направи тягостно впечатление въ срѣдата на О. Н.

Руския в. „Красная Звезда“ денонсира и друга една известна още тайна въ тия воени съглашения имено:

1. Обединено действие на английската и французката флоти въ Тихия Индийски океанъ, Средиземно море и Ориента;

2. Създаването на неутрални морски зони, както и човово разграничение на сферитѣ на влияния;

3. Съвмѣстно действие на въздушнитѣ флоти на дветѣ страни въ случай на врагъ, застрашаващъ, коя да е отъ дветѣ договарящи страни. Сферата на действието се простира въ Европа, Ориента, Балканитѣ и Русия;

4. Обща и съгласувана балканска политика на дветѣ страни;

5. Разузнавателната служба (шпионажа б. р.) на дветѣ страни се координира.

Нѣма съмнение че съ тия тайни клаузи „Мира се заздравява“. Тѣй казватъ договорящитѣ. Денонсирането обаче на договора показва, подъ знака на кои противоречия между империализма ще бжде поведена близката война.

К. Пенчевъ.

Египетъ отхвърля резервитѣ на Келоговия пактъ.

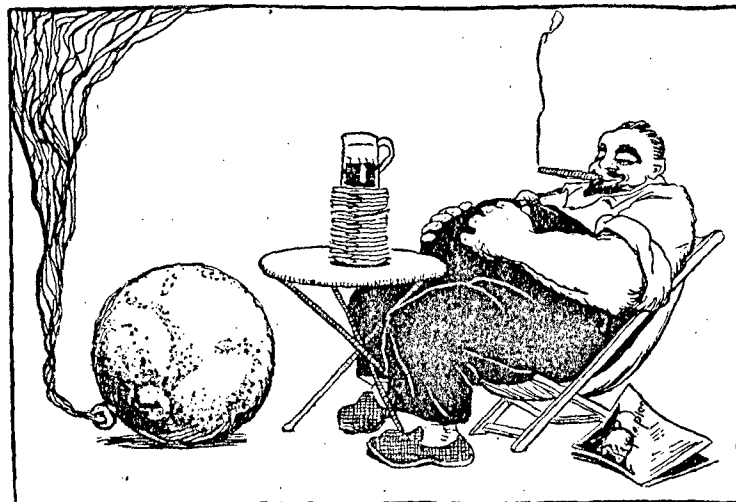
„Le Temps“, по съобщения отъ Каиро пише: „Мохамедъ Махмудъ паша е произнесълъ въ Тунис една речъ, въ която правейки алюзия на Келоговия пактъ, заявилъ, че Египетъ респектирайки правата на другитѣ, абсолютно отказва да понася господството на други народи и че дълга на египетското правителство налага да каже категорично, че неговото съгласие по пакта на Келогъ, не означава, че то приема британскитѣ резерви“.

Това значи, че Египетъ отхвърля английското вмешателство.

зартъ. Съединенитѣ Щати, обаче казватъ, ние ако даваме пари въ заемъ на Германия, даваме ги на германската нация, за реставриране на нейната индустрия и стопански сили, а не за парижкитѣ кокошки.

Тогава въпроса за опразването на Ренания ще се тормози, до като не се упражни силата по какъвто начинъ бѣ и окупирана. Тогава смѣткитѣ ще станатъ квити — пито платено, лѣкъ може нѣщо да плати отгоре и Франция. Тѣй се очертава бждещия балансъ, който англо-френската политика готви чрезъ своето подтиснителство по цѣлото земно кълбо.

Изъ „Le Cri des Peuples“

О. Н. — Малцинства!... Подтиснати народи!... Азъ. Не ме интересува...

Морския конфликтъ

На Америка съ Европа. Тайното англо-френско спорезумение. Едно заловено писмо.

Голѣма сензация направи въ цѣлия свѣтъ, публикуването въ американската преса, тайното писмо на френското м-во на външ. работи до първостепенитѣ френски дипломатически представители, отъ 3. VIII. 1928 година по англофренското морско спорезумение.

Американскитѣ в. „New York American“ публикува текста на това англо-френско съглашение. Въ него се казва:

„До като нашитѣ морски отбранителни интереси бѣха запазени, главната задача на републиканското правителство цѣлеше да бждатъ доведени преговоритѣ съ Англия до възможното присъединение и на другитѣ мореплаватели къмъ решението и главно на американското мореплаване, чийто аспирации, такива каквито вие ги знаете отъ моята информация отъ 4 септември 1927 г. бѣха въ опозиция съ жизненитѣ интереси на Британската империя, следъ неуспѣха на морската конференция между Англия, Америка и Япония презъ последнитѣ години.“

Въ писмото по-нататѣкъ споредъ „Le Matin“ се говори, че до като съгласие между Англия и Америка се е постигнало, по отношение на голѣмитѣ морски единици, то ограничението по отношение на малкитѣ, което Англия предлагаше, Съединенитѣ Щати не го приеха. А Англия е искала приложение на оржидъ съ калибъръ 150 м. м. за по-малкитѣ морски единици и за калибъръ разрѣшенъ за търговскитѣ парахода по Вашингтонския договоръ. Следва по това английско искание, че въ случай на война, Англия да има голѣмо надмощие въ малки единици и превърнати търговски параходи въ воени, надъ американската флота.

Френското м-во съ сжщото писмо съобщава, че като се ограничатъ голѣмитѣ морски единици и като се разреши

Хленченията предъ

разнитѣ лигави лиги.

Какво пише в. „Миръ“?

На уводно мѣсто въ в. „Миръ“ известниятъ бившъ дипломатически представителъ на България въ Цариградъ и Виена, пише върху последната речъ на Бриана въ О. Н. Между другото той казва:

„Ако се спремъ на тоя епически двубой между представителитѣ на Франция и Германия въ Женева, то е да изтъкнемъ, че илюзинитѣ на нѣкои наши сънародници, иначе добри и ревностни патриоти, едва ли ще иматъ и за въ бждеще нѣкакъвъ миръ и минималенъ шансъ. Победителитѣ разбиратъ — и не го криятъ — че противникитѣ въ войната ще трѣбва да бждатъ оставени въ едно подчинено и унижено положение на вѣчни времена. Разоржжени по силата на договоритѣ, нѣматъ право да искатъ сжщошо нѣщо и за другитѣ. Малцинствата имъ не могатъ да се добишатъ съ ония права на защита и самосъхранение, които сж предвидени въ самитѣ мирни договори. На праздно отиватъ, прочее, хленченията ни по разни столици на Европа предъ разни дружества и организации — църковни и граждански — безъ никакъвъ авторитетъ тамъ, дето трѣбва“. (к. н.)

строежа на по-малки крайцери, както и ограничението на подводницитѣ, това ще ползва всички голѣми и малки морски сили.

Очевидно, че съ тоя начинъ на ограничения морскитѣ сили Съединенитѣ Щати се виждатъ обектъ на игра и за това тѣ отхвърлятъ всѣкакви преговори.

Отъ Вашингтонъ съобщаватъ че Кулиджъ нѣма да приеме участие на Съединенитѣ Щати къмъ англо-френското спорезумение. Едно подобно недоверие казва Келогъ, което цели ограничение на строежа на крайцери съ 10,000 тона, а насърчение строежа на по-малки морски единици, нѣма да ползува въ нищо Америка, а само Европейскитѣ държави.

Предъ нова човъшка касапница

Военните приготовления в Европа. Гражданските маневри и военна организация в Русия.

Продължиха се ушите на човъчеството от разни декларации, конференции, арбитражи и помирителни акции на големите империалисти в Европа за мира и против войната. Между това въоръженията на всъкжде разтатъ кресчендо.

Ние редовно давахме сведения около цълата тая аларматична работа и за маневрите, които се правеха в Англия, Франция, Полша, Съединените Щати, Италия, Япония и т. н., където се демонстрираха главно новите технически приспособления в разните воени области. Това показва, че не за мир се готвят държавите, а за война. Самият режим, който се установи в Европа с мирните договори и системата на договорите под различни форми било и под прикритието наречено О. Н., за подтисничеството, обезправяване и експлоатация, криятъ в себе си отъ никого неоспорени залози за война.

Руския външен м-ръ Чичеринъ заяви, че в голъма степен цълата тая система е насочена срещу Русия, отхвърляйки я отъ всички международни акции, които цълятъ все по-големо засилване на агресивния дух и затягане на неприятелския обръчъ около нея. Изявленията на Полския войвода в Волиния, Юсевски, който иска отдължанието на Украйна отъ Русия, за да се постави подъ полски протекторатъ, подновяването и засилването на военната конвенция между полския генерален щабъ и ромънския; дълготъ посещение на Маршалъ Пилсудски в Букурещъ и на полски щабни офицери в Българска и много друго още, показва, че наистина войната е предъ прага на близките дни и месеци.

Но и Русия се готви. Военния м-ръ в Москва Ворошиловъ след маневрите споредъ „Le Temps“, е заявилъ в Киевъ, че макаръ Русия да е дала съгласието си да подпише пакта Келого, това значи, че тя желае мира и макаръ че тоя пактъ не е въ състояние да премахне войната, той я отлага за известно време. Ворошиловъ е заключилъ, че Съюза на Съветите е задълженъ да направи известни разходи за подържането на една армия, защото не съществува никаква гаранция, че Русия нѣма да бъде нападната. Той потвърдилъ, че техниката на съветската армия въ нищо не от-

стъпва на съседните армии.

„Le Matin“ коментирайки тия декларации, съобщава подробности върху руската военна организация и последните маневри.

„Le Matin“ се силае на сведенията отъ руската преса. Той пише:

„Но това, което е безпокойно, това не сж толкова тѣзи голѣми маневри, както тѣ се правятъ отъ всички народи, но атмосферата на шовинизъмъ и воинствена провокация, съ които тѣ се развиваха.

„Въ Киевъ, Ворошиловъ, воененъ народенъ комисаръ, който дирижираше войските можа да каже на 9 IX:

„Войници, вие сте нашия отговоръ на Чембърленъ.“

„Тежки думи!“ Никога така открито не сж били произнесени, като се знае, че презъ течението на м. Септември, сж организирани събирания на помощи въ цѣла Русия, за да се поддържа една база съ девиза: „Нашия отговоръ на Чембърленъ“, предназначени:

1. „За постройката на нова серия аероплани за бомбардирания;

2. „За лаборатории за търсене на газове.

„Споредъ едно комунике на главния генерален щабъ 700,000 души сж маневрирали около Киевъ. Голѣма маса, която е още далечъ да представи цѣлата червена армия.

„Въ действителностъ Русия е държавата въ свѣта, която посвещава най-много усилия за поддръжката на една грамадна действаща армия. Но болшевиките не сж доволни отъ тоя рекордъ, на който никой не завижда. Тѣ подчиняватъ на военитѣ задължения, всички граждани — мъже, жени и деца, годни да носятъ оръжие.

„Отъ мартъ 1920 год. до февруари 1923 г., 37 виши военни училища сж основани. Отъ тѣзи училища сж излѣзли инструктори, които организираха „Воененъ съюзъ на жените — комунистки“, които сж дали деветъ женски полка и които най-вече създадоха „Военната организация на гражданското население“ известна подъ името „Осоавиахимъ“.

„За тая организация Ворошиловъ казалъ:

„Азъ съжялявамъ, че „Осоавиахимъ“, не брои освенъ три милиона члена. Дадохъ нареждания да се развие пропагандата за тая организация и да се реализира едно по-ефективно обхващане на гражданото

население. Предвидено е штоо запасните офицери да бждатъ използвани отъ „Осоавиахимъ“.

„Студентите, най-старите въ висшитѣ учебни заведения, сж били задължени да присъствуватъ тия дни въ Москва на „Kriegsspiele“ (военни игри), въ които тѣ ще играятъ ролята на шефове на секции, — командири на роти и дружини.

„За 1929 год. бюджетътъ за поддръжане на военитѣ сили ще възлезе, споредъ предвиденията отъ съвета на народните комисари на 800 милиона рубли, повече отъ 9 милиарда и 600 мил. французки франка около 52 милиарда и 225 милиона лева б. р.) и тукъ не влиза бюджета на флота отъ 120 мил. рубли или (около 1 милиардъ и половина фр. фр. около 8 милиарда лв. б. р.)

Независимо отъ това разходите, които фигуриратъ за поддръжка на казарми се упражняватъ отъ локалните бюджети, по които се доставя и фуража.

„Съветите сж занимаватъ специално съ употреблението на газове изключително за въ случай на война. Тѣ сж основали едно дружество за изучаване и пропаганда, съ голѣми капитали наречено „Авиошими“.

„Само членовете на младитѣ комунисти сж приети въ специални полкове за газъ. Цитираме следния пасажъ отъ речта на Ворошиловъ:

„Нашата кавалерия, чиито действията още живѣятъ въ нашата паметъ, се засилва и усъвършенствува.

„Червената артилерия е усвоила нови методи за стрѣла и като увеличи своите материали, е единъ инструментъ за изпитана борба.

„Успѣхите на нашата авиация и на нашата химия сж признати отъ всички. Последните години ни погълнаха все повече и повече вниманието за нашитѣ танкове и блиндиранни тренове, които ни услужиха толкова много въ гражданската война.“

Споредъ „Le Temps“ военния бюджетъ на Франция възлиза на 7 милиарда фр. фр. равно на 38 милиарда български левове. Въ тоя бюджетъ не влиза издръжката на армията въ Ренания, която се издържа отъ Германия. Като направимъ едно сравнение между населението на Франция, което е около 40 милиона, а на Русия около 150 мил. вижда се голѣмата разлика въ отношение на военитѣ имъ бюджети и нарастване на военитѣ приготовления. А като прибавимъ и армиите по военитѣ и другитѣ политически договори на Франция съ Полша, Ромъния, Югославия, Чехия и т. н., следва да се заключи, че Европа днесъ се е обър-

„Ромъния пази европейската култура“

Средноевропейско Локарно

Изявленията на Аржетояну.

Букурещкия кореспондентъ на Neue Freie Presse (Ное Фрае Пресе) е билъ приетъ отъ ромънския външенъ министъръ Аржетояну. Министърътъ е направилъ обширни изявления по външното положение на Ромъния. По предложението, което е направилъ ромънския делегатъ Джувара на интерпарламентарната конференция въ Берлинъ, за сключването на едно средноевропейско Локарно, Аржетояну дава следните обяснения:

„Споредъ менъ опасната за мира зона се премѣсти отъ Балкана въ Средна Европа. Въ Централна Европа лежатъ днесъ най-опасните за мира моменти и заинтересованитѣ държави трѣбва да се обхванатъ отъ едно ново Локарно. То трѣбва да донесе и понататъшното осигуряване на съществующитѣ договорни отношения въ Средна Европа. Отстраняването на моментите застрашаващи мира, като напримеръ между Чехославия и Унгария, Югославия и Италия, Унгария и Ромъния и напоследъкъ между Полша и Чехославия ще бжде, разбира се, възможно чрезъ това Локарно“.

По малцинствата

Аржетояну заявява следното: „Никога не бива да се забравя, че Ромъния е единъ отъ най-важните устои на европейската култура, противъ руската опасност. Обезоръжението е леко за една страна разположена въ вътрешността на Европа, тежко е обаче за Ромъния, която трѣбва да бжде пазачъ на границите на европейската култура. Това трѣбва да не забравя и Унгария. Въместо да се рови нап-

разно въ едно свършено минало, по-добре би било да се отдаде на дѣлото на мира и да замисли, че Ромъния пази и нея отъ болшевизма. Унгария трѣбва да разбере, че никой вече не може да се противопостави на обединението на една нация.

По тия изявления ще забележимъ само, че

влашкия цинизъмъ

е безграниченъ. За Аржетояну и за ромънската олигархия поробването на чужди националности значи „обединение на нацията“ и „отговаряне на миноритетния принципъ“. Въ миналото, когато тия народности не сж търпели националенъ гнетъ, билъ нахърненъ миронитетния принципъ. Когато ромънитѣ ги поробиха тоя принципъ е вече спасенъ! Забележително е още въ тия изявления по малцинствата, че въобщо за каквито и да е малцинства въ Ромъния, Аржетояну и дума не прави, защото Ромъния била заплашвана отъ Съветска Русия, международното ѣ положение не било стабилно. Ней трѣбвало да не ѣ се държи смѣтка, за всички беззакония и варваризми по отношение на милионитѣ малцинства включение въ нейните граници. И Унгария трѣбвало да разбере това.

Че наистина международното положение на Ромъния не е цѣтуще и че Унгария и австрогерманския „аншлусъ“, противъ който е насочено това ново Локарно, представляватъ за Ромъния опасностъ, никой не отрича. Тия лоши международни отношения обаче, отъ Букурещъ сж ги заслужили осънователно,

съ грубото потъпкване

на всѣкакви понятия за география, етнография, човѣщина и право.

Съ особено задоволство Аржетояну констатира, че отъкъмъ Балкана нѣма опасностъ. Гаранции за това разбира се, той има въ „добросъседскитѣ отношения“ на Софийския кабинетъ ѣ патриотичните действия на ВДРО съ изтрѣбяване борците въ добруджанското движение. Що се отнася до „културното предназначение“ на ромънската олигархия, ако дойдатъ работитѣ наистина до тамъ, штоо Ромъния да защитава „европейската култура“ отъ руски напѣтъ, по-разум-

Черната Сѣнка

ПИКЛЮ

Сиври Синевъ разправя:

Макаръ, че гашитѣ му често се влачеа, казваха, че било добро момче. Нѣкои обаче, много се съмняваха. Повече мълчеше, а мълчаливитѣ или сж умни или идиоти. Ахъ, какво казахъ, — умни да, но не идиоти. Туй се казва лапсусъ лингви.

Понѣкога се обаждаше подъносъ и презъ жбни. Въ такива случаи негови по-стари другари, не зная защо, шепнеха: „тишина Кюфето ще говори“, и прихваха въ веселъ момчешки смѣхъ.

Простено имъ биваше, като млади, ала мнозина се възмущаваха отъ това несправедливо оскърбление на другари отъ една възраст и при това всички съ червени шапки.

„Кюфето ще говори“ и се залихватъ въ смѣхъ.

Хубаво де, ще говори човѣка, като всички други, но защо да бжде кюфетъ? „Хичъ не му мислятъ тия млади хора! Весели, безгрижни току видите, че ще кажатъ:

— Сторете пжтъ, че Мизериадата минава.

Пусто дърво!... Че тия хора нѣматъ ли си имена, или тѣ не сж отъ обикновенитѣ хора. Сигурно, тѣ ги разпознаватъ по-добре, както, като на нѣкой текнефесъ добитѣкъ ще окачатъ звѣнецъ или ударятъ дагма, за да се познава отдалечъ.

Дойде ми на ума, че тѣ трѣбва да е и съ Пукнатото Тенеке, Сиропиталищния Храненикъ, Зихиря, Сирашката Свиня, Глупавиятъ Малчуганъ и т. н.

Едно време, не зная дали ще познавате, Тръпко Бояджията, Тръпко Директора, Тръпко Художника — видите ли колко имена има човѣка и все за отличие, — много обичаше да свири на тенеке.

И знаете ли какъ — много просто. Взема Тръпко едно тенеке, пробие му една дупка седне на капрата до фойтонджията, че като започне да свири на примѣръ „Кавалерия Рустикана“ сѣкашъ, че на театро присѣдствувашъ. Файтона търчи край двореца, а Тръпко свири ли свири. Събира се народъ и слуша безъ пари. Тръпко се унася и по едно време изтрѣвава тенеке отъ ръцетѣ си, а то пада на калпѣрма и се пуква. Взема го Тръпко да свири, ала тенеке не ще. Захвърля го Тръпко и казва, нищо не става отъ пукнатото тенеке. И вода да налѣбешъ, нѣма да удържи. Та думата ми е, че има разлика отъ тенеке и пукнатото тенеке.

Ама ще речете, защо да е Сиропиталищенъ Храненикъ, а да не е само Храненикъ?

Много просто защо. Най-първо има много чешити храненици, ала сиропиталищнитѣ храненици сж малко. На примѣръ и заврания зетъ е храненикъ, дадатъ му жена, че отгоръ го и хранятъ, ама не е сиропиталищенъ.

Сиропиталищенъ храненикъ е нѣщо друго. Да речеме, че за сирацитѣ трѣбва дневно по двацетина килограма сирене, по трийсетина кгр. фасулъ, по петдесетина кгр. месо, хлѣбъ и т. н., по стотина-двеста чивта обуца, дрехи и пр. и пр. Домакина ги приема, подписва документъ, вписва ги и после изписва на разходъ и после... водимъ отъ доброто на държавата, да прави икономики, нали всички сж надали викъ за повсемѣстни икономики, нѣкои отъ тия продукти обърне въ пари, други за да не ги ядатъ мишките ги складира у

дома си, за по-голъма сигурностъ и т. н.

А за да не се развалятъ стомаситѣ на сирацитѣ, отъ претяждане, даде ги на свинята. А тѣ яде всичко... Боже прости ме. Така че, тѣй стои въпроса за Сиропиталищния Храненикъ, а свинята я кръстили за различие отъ другитѣ чешити домашни свини, Сирашка Свиня.

За „Красновиноградния Подлецъ“ историята е малко по-друга. Когато Господъ направилъ земята, създалъ и разни сортове хора: едни нарекалъ пийниръ-шекерджии, калѣпчи, а други взелъ, че казалъ — това да бждатъ подлещи. Навѣдили се подлещитѣ много. Нѣкои отъ тѣхъ много приличатъ на хамелиона. Това е единъ видъ зоологическо животно, което често си мѣни боята, ала най-голъма слабостъ имало къмъ червената, но червената боя. Затова тия Господеви подлещи сж голѣми

Изъ страната на сълзитъ

Цинцаритъ биятъ и грабятъ

Добруджа, Септември 1928 г.

Золумитъ вършени въ с. Бабукъ

отъ колониститъ сж много, населението е напласено и знае, че нѣма на кого да се оплача.

Пжтищата, които минаватъ презъ полето сж забранени. Който мине по тѣхъ, нанасятъ му побой, какъвто никога не е виждалъ, нито сънувалъ. Сжщо е забранено да черпятъ вода отъ чешмитъ и кладенцитъ по това мѣсто.

Жителтъ Стойчо Т. Малчевъ овчаръ открива, да напои овцетъ на единъ кладенецъ. Колониститъ му нанасятъ такъвъ побой, че той остава полумъртъвъ на земята. Отиватъ домашнитъ му и на ржцъ го отнасятъ въ кжщи.

Кладенцитъ и чешмитъ въ селото сж окупирани изключително отъ цинцаритъ. Всѣки денъ се нареждатъ край тѣхъ цинцарскитъ жени. топлятъ вода за пране, а населението не смѣе да се приближи и гори отъ жажда. Добитъкътъ сжщо.

Синтъ на Тодоръ Ив. Илиевъ е казалъ на колониста, който живѣе у тѣхъ и плетелъ на прага на кжщата кошница, да се отдрпне. отъ тамъ, за да се минава свободно. Колонистътъ не искалъ да отсѣжи. Тогава синтъ го бутва и цинцарина пада. Надава той сигналъ. Всички околни цинцари се събиратъ въ оржжени, кой съ

пушка, съ брадва и тояга и се пушатъ да убиятъ смѣлия българинъ. Ала този послѣдния успѣва съ конь да избѣга.

Децата на колониста, който живее въ Драганъ Недѣлчевъ, се сбиватъ съ внучитъ на Драгана. Снаха му отива да ги разтърве. Колонистътъ, обаче набива съ тояга жената. Драганъ Недѣлчевъ не можейки да гледа сцената, да биятъ снаха му, скрива се съ цинцарина. Последния надава сигналъ и веднага се събиратъ 40—50 цинцари и тѣй лошо набиватъ Драгана, че той

обленъ въ кръвъ

го пренасятъ на постеля.

но би било тая „култура“ още отъ сега доброволно да грохне. За тоя случай ние питаме най-сериозно г. Аржетояну:

На кжде мислятъ да пренесатъ хазната, трона и чокоитъ? За заголѣния грѣбъ ли има нужда отъ „новото Локарино“?

К. А.

Въ с. Ветренъ Силистренско на Ангелъ Куневъ се открива отъ лозето една каруца лукъ. Той се оплаква на властта. Тя разследва и излиза, че колониста цинцари на чело съ Михали Николай сж извършили кражбата.

Въпреки това нищо не имъ е сторено, а Ангелъ Куневъ и до днесъ не може, да се прибере въ селото си, защото цинцаритъ го търсятъ дене и ноще.

2. Тодоръ Константиновъ отъ сжщото село минава край нѣколко колонисти и като човѣкъ ги поздравява съ „добъръ денъ“, а тѣ вмѣсто да му отговарятъ, става единъ отъ тѣхъ и му казва:

„Чакай. Тукъ България ли е или Ромжния“. Смѣква го на земята и всички го биятъ, защото не казалъ „буна зиу“.

3. Димитъръ Кулевъ отъ сжщото село, има сая вънъ отъ селото. Всѣки денъ ходели цинцари и вземали по 3—4 кила млѣко. Единъ денъ обаче, искали да взематъ всичкото млѣко, като казали, че и тѣ искали да си правятъ сирене. Момчето на Димитъръ Кулевъ, което пасело овцетъ, казва на баща си:

— Защо давашъ всичкото млѣко?

— Тѣй тѣ взематъ съ сила и безъ да давашъ.

Момчето, обаче, бутва млѣкото и го излива. Цинцаритъ го улавятъ и го набиватъ, като се заканили, че съ това нѣма се свърши цѣлата работа.

4. Сжщитъ цинцари отиватъ на саята на Георги М. Друмчевъ. Той току що издоилъ овцетъ и заминалъ за село. Настигатъ го въ кжщи и посягатъ да взематъ млѣкото. Той не го далъ, защото бак тисалъ да дава. Започватъ да го биятъ и му

строшватъ ржката.

Жена му и снаха му отиватъ да го отърватъ, ала и тѣхъ набиватъ.

Искали да изнесатъ Друмчевъ на пжтя и тамъ да го убиятъ. Учителтъ Мажари минавалъ и го спасилъ.

5. Петко Стефановъ отъ сжщото село, ходилъ на лозето си. Като се връщалъ, среща четирима цинцари и имъ казва „буна зиу“. Вмѣсто отговоръ, тѣ го хващатъ — набиватъ го и му взематъ зеленчука, който си носилъ, за въ кжщи съ думитъ „само българитъ ли ще ядатъ“ и така жестоко го на-

Ромънски аларми

Бездействието на българскитъ дипломати.

На „Neue Freie Presse“ телеграфиратъ отъ Букурещъ:

— Споредъ съобщения отъ Кюстенджа, 20 български комитаджии въоржжени съ пушки и бомби сж минали ромънската граница, миналата седмица къмъ Доростолъ и се отправили по посока на Кадъкъой. Посрещнати отъ джандармерия, завързва, се престрелка, при която комитаджитъ използвали тѣмнината, изчезнали по посока на границата. Жертви не е имало.

Тая и ней подобни телеграми проникнаха още преди нѣколко дена въ чуждата преса. Очевидно е че тия фалшиви слухове се лансиратъ отъ Букурещъ, за да се напомни на Англия и Франция, че въ България има и добруджанско бѣжанско движение, противъ което сжщо е необходима интервенция. Какво прави официалната българска властъ и защо сж тия пресъ-аташета при легациитъ, като оставятъ неопровергани тия влашки измислици?

биватъ, че човѣка и днесъ е въ болницата и едва ли ще оживѣе.

6. Въ Петко Кочевъ отъ с. Село, живѣе делегата на цинцаритъ Георги Пиганъ. Всѣка сутринъ и вечеръ чака, когато Кочевъ си издои биволицата, и му взема млѣкото.

7. Цѣли дни цинцаритъ спятъ и щомъ се разхладатъ взематъ чували и тръгватъ за плячка по бостанитъ, лозята и градинитъ. Крадатъ пиперъ, дини, грозде. Опустошаватъ всичко. Ако нѣкой се обади, тежко му — биятъ и ругаятъ:

— Туй не е вашо. Вървете въ България.

8. Тодоръ Ангеловъ пазачъ на лозята въ с. Вѣтреньъ съзира нѣколко души въ бостаня си и имъ казва, защо ги берете, зелени сж още, а тѣ му отговорили, — ние ще ги изтъргнеме. И действително изкоренили всички корени и ги струпали на камара.

Всѣка седмица крадатъ шилета, а отъ две-три седмици започнаха да взематъ ялови овце и плащатъ по 100 лей.

9. Четирима цинцарски младежи правятъ опити да откриватъ момчето на Велико Скуртушевъ.

Реакцията е голѣма. Възмущението е неудържимо. Очакватъ се голѣми събития съ убийства. Има ли властъ и закони на тоя свѣтъ?

Делиорманлиевъ

Какво се върши въ Ромъния

Букурещъ септември 1928 г.

„Паметникъ на Добруджа“

За 28 октомври ромънската олигархия готви „празденство на Добруджа“, по случай 50 годишнината отъ освобождениетъ ѝ отъ Турция. За тая целъ, въ Букурещъ се е състоялъ конгресъ за издигането на паметникъ и палата на Добруджа.

Ромънската реакция бѣсней!

Въ Темешваръ (Тимишоара) сж арестувани 3 унгарци, двамата отъ които сж ромънски запасни офицери. Обвинени сж въ „Шпионажъ въ полза на Унгария.“ Предстоятъ нови арести.

Въ Клужъ е устроень драконски процесъ надъ повече отъ 100 работници организирани въ унитарнитъ синдикати.

К. А.

Ромъния преговаря съ

Германия.

Букурещъ 22. IX. 1928 г.

Научаваме се, че условията, при които Германия е съгласна да уреди, нѣкои икономически въпроси съ Ромъния сж следнитъ:

1. Германия е съгласна да заплати на Ромъния 56 милиона марки, съ която да се покриятъ всички искове на Ромъния по емисията на банкнотитъ на „Banca Generala“ и вредитъ и загубитъ причинени на Ромъния отъ Букурещкия договоръ.

2. Германия е съгласна да отпусне на Ромъния единъ дългосроченъ стоковъ кредитъ.

3. Германската национална банка се задължава да вземе участие въ ромънския заемъ.

4. Райхсбанкъ и близкитъ около нея банки се задължаватъ да подкрепятъ стабилизациата на лея.

Ромъния се задължава:

1. Да престане съ ликвидацията на немската собственостъ и всичко ликвидирано до сега да обезщети.

2. Да валоризира всички ромънски ренти, които се притежаватъ отъ германски поданици, като платежната стойностъ се определи съвмѣстно отъ двѣтъ страни. Тая валоризация ще струва 56 милиона марки, така че ромънскитъ искове и задължения се покриватъ.

3. Ромъния се задължава да склучи съ Германия търговски

Ромънски пленници въ Сибирь.

Букурещъ септември 1928 г.

Въ Букурещъ е откритъ конгресъ на Асоциацията на участвалитъ въ войната съглашеници. Прието е предложението на ромънската делегация, споредъ което О. Н. трѣбвало да направи анкета въ Сибирь, дали тамъ не се намирали още военнопленници, останали отъ войната. Поводъ за това предложение дали слуховетъ, споредъ които въ Сибирь имало още около 20,000 ромънски пленници.

За никого не е тайна, че презъ време на войната, сандардисната и разбунтувана ромънска армия се предаваше и дезертиреше масово, съ цѣли войсковы части. Миналата година, когато стана дума за даване военна амнистия въ Ромжния, бидоха изнесени официални данни, че и днесъ още, 10 години следъ войната, въ ромънскитъ воени сждйлища сж останали още 30,000 неразгледани процеси на дезертьори. — 30,000 — цѣла дивизия!

Въ Русия сигурно трѣбва да има бивши ромънски войници. Тѣхното число расте постоянно. На бесарабската граница бѣгатъ ежедневно въ Русия, ромънски войници по единично или на групи. Тѣ се предаватъ защото не могатъ да понасятъ мизерията и безобразията на режима въ ромънската армия. Тия бивши войници не сж военнопленници и надали биха желали да се завърнатъ въ ромънскитъ затвори.

Защо се подига тогава тоя въпросъ? Ясно за да представятъ предъ събралитъ се въ Букурещъ чужденци воени, че масовото дезертьорство въ ромънската армия е „военнопленничество“ и защото на Ромжния се диктува да играе провокаторска роля чрезъ предизвикване на конфликти.

К. А.

договоръ на базата на най-облагодетелствената страна.

Спора се състои въ иска на Ромъния, на една сума съ 10—15 милиона марки по-голъма отколкото дългътъ ѝ къмъ Германия за рентитъ. По тоя въпросъ сж започнали преговоритъ въ Берлинъ, за кждето е заминалъ и бившия министеръ Оромуло — председател на ромънската икономическа делегация.

Имайки предъ видъ критическото положение на ромънскитъ финансии вѣроятно е, че ромънитъ ще се съгласятъ да приематъ тия неизгодни за тѣхъ условия.

К. А.

поклоници на червеното вино и често падатъ въ трансъ. Въ такива случаи тѣ вършатъ много работи, пишатъ бележки, като напимѣръ, какъ и какъ да се убие кмета на Голѣма Ада, а на другия денъ, като изтрезнѣятъ, промѣнятъ си боятъ на розова и отиватъ да си взематъ бележката назадъ, като че ни лукъ яли, ни лукъ мислили и бѣгатъ отъ червеното вино, като дяволъ отъ таманъ. Мене ако питате, азъ дипъ не съмъ съгласенъ съ това име, ала по нѣмане друго и това е добро.

За „Зихиръ“ питате. Какво да ви кажа. Зихиръ като зихиръ. То е нѣщо горчиво, отвратително, отровно, зихирлия нѣщо не сте ли хапвали, та варънджакъ и червата ви се извършатъ, а понѣкога ви кара и на сюрдюнъ. И съ такива хора е наспорилъ Господъ земята. Ама ще кажете, всичко това хубаво, и глухия Селимъ ще го разбере, ама отъ Кюфетото ни-

що не разбрахме. Тѣй де, кюфетѣ, като кюфетѣ. Прави се отъ говеждо или агнешко месо, безразлично, или отъ хайверъ съ яйца и картофено пюре — фина деликатесна работа и пр. Служи да се изяде и трансформира въ стомаха и червата, единъ видъ, въ друга материя и да се изхвърли и... толкова. Нищо повече.

Кажете ли обаче, Мизерияда да речеме, вижъ тука работата е по друга. То не се яде, не се трансформира и не се изхвърля, а е нѣщо друго, нѣщо голѣмо, нѣщо такова, какъ да ви кажа, — едни го харесватъ, други го плюятъ — въобщето то е нѣщо, като рѣдкостъ въ живота и има, тѣй по химически начинъ да се изразя, ценни свойства, то е единъ видъ животински елементъ. Нѣкой обаче се пазятъ, да не се опръскатъ, като рѣдко нѣщо. Защото знаете, че има и такива рѣдки работи, които като ги разбъркашъ много мири-

шатъ. Та думата ни е голѣмъ свѣтъ, много рѣдки работи на земята, много хора, чешитъ хора. Кжде ще имъ държишъ смѣтка на всички. Работата е обаче, да можешъ нѣкакъ си тѣй, да ги разпознавашъ безъ осулъ, а другитъ веднага да се същатъ за кое е въпроса.

Но да дойдемъ на приказката си. Бѣхме заказали за Кюфетото. Бѣше дошло време, че нашето Кюфетѣ инсанъ-катлънданъ, трѣбваше да върши нѣщичко. Щастieto му се усмихна и самитъ негови другари се срамуваха отъ прозаичното му име Кюфетѣ. Тѣ търсеха нѣщо по изразително, съответно на дарбитъ му, та като го кажатъ всѣки да се сѣща и никакво съмнение, ама абсолютно въ никого да не остане, че именно за Кюфетото става думата. На праздно обаче напѣваха малкитъ си мозъчета.

Цѣли заседания, тайни конференции свикваха по тоя слу-

чай, ала всичкото време отиде по вѣтъра.

Случи се веднажъ така, че на една тържествена церемония, трѣбваше да отидатъ всички. Тѣхното Кюфетѣ бѣше съ самосъзнанието, че на него именно се пада високата честъ достойно, да представи рода си и да стане изразителъ на колективната воля. Тръгнаха. Кюфетото много се смущаваше и не усѣщаше, че нѣщо го подмокря. По пжтя до тържественото мѣсто писуаритъ се указваха малко, и Кюфетото съ възмущение констатира, че общината не се е погрижила, да направи на всѣки десетъ метра по единъ. Най-послѣ стигнаха на опредѣленото мѣсто. Тукъ, не че нѣмаше писуари, имаше ги, ала Кюфетото не ги знаеше кжде сж, пъкъ не можеше да отваря всѣка врата, защото не бѣше красиво да пита всѣкого, има ли въ туй заведение писуаръ. Но, ето че тържествения мо-

ментъ дойде. Отваря се една врата и единъ строень, но любезенъ господинъ каза:

— Господа, готово, заповѣдайте!

Станаха всички, а подъ канелето потече една вада и подмокри бѣлитъ обуца на дамитъ, които придружаваха Кюфетото.

Една отъ дамитъ, въ възхищение или възмущение, не знамъ, извика:

— Пиклю!...

Еврика! Вотъ тебѣ здрасти, рече другата дама, плѣсна съ ржце и се залъ въ радостенъ смѣхъ, като че ли откриха Америка.

Отъ тогава младежитъ когато срещнеха Кюфетото, речеха Пиклю, и имъ лѣпнеха устата, а Пиклю любезно приемаше поздравитъ и самодо волень се засмиваше.

Не върватъ ли! Добре, безъ, да сте младежъ, срещнете ли го, кажете му Пиклю и вижте, какъ ще ви се ухили, като пача въ тенджерата.

Годишното събрание на добруджанци

Отчетът и критика. Речта на Д-ръ Вичевъ.

На 23 септември соф. д-во „Добруджа“ имаше редовно годишно събрание въ свещенноческото братство. Салона бѣше препълненъ съ добруджанци.

Председателъ А. Стояновъ прочете отчета за дейността на настоятелството, който бѣше баластъ отъ думи и излишенъ сантиментализмъ. Никакво реално постижение въ областта на социалнитѣ грижи — по бѣжанцитѣ, по отнемане на мѣстата и даване на закония париченъ кредитъ и дървенъ строителенъ материалъ, по подпомаганята не се отбелѣза. По отношение на приходитѣ и разходитѣ, той както и контролната комисионата отбелѣзаха, че имали постъпления в сѣчко около 40,500 лева а разходъ около 41,800 лв. Отъ кѣде сѣ взели разликата отъ около 1300 лв. Отъ джеба ли сѣ ги дали, отъ небето ли сѣ паднали, не обясниха.

Взе думата Д-ръ П. Вичевъ и разкритикува дейността на настоятелството, като я обяви за безплодна, а отчета е пълненъ съ самохвалства и излишни чувства, които нѣматъ мѣсто въ една организация на национално освободително движение, което има много по-конкретни и реални задачи. Но нека оставимъ самохвалството и сантиментализма за смѣтка на авторите имъ.

Преди три м-ца Окол. комисионата сѣ една административна мѣрка отне раздаденитѣ по законъ мѣста на бѣжанцитѣ, защото не ги биле застроили или недовършили постройките си. А за това причината е самата държава, която по закона за настаняването на бѣжанцитѣ бѣше длѣжна да даде на последнитѣ заедно съ мѣстата, париченъ кредитъ отъ 50,000 лева и дървенъ строителенъ материалъ. Тя, това сѣ задължение не изпълни. Не може, следователно да се отнематъ мѣстата, защото вината е на държавата. Ако бѣжанцитѣ имаха пари, то нѣмаше нужда отъ специаленъ законъ.

По това настоятелството е проспало и нищо не е сторило.

По отношение на дървения строителенъ материалъ, Окол. комисионата е съставила списъкъ на бѣжанцитѣ. Тя не познава нуждитѣ имъ и за това сѣ изготвила единъ произволенъ списъкъ, въ който има лица, които нѣматъ абсолютно никаква нужда отъ материалъ, а има такива, които не сѣ питали и които публично заявяватъ, че не желаятъ материалъ. Настоятелството, което трѣбва да познава нуждитѣ на своитѣ членове, и тоя случай е проспало и нищо не е сторило.

По политиката на организацията — трѣбва да подчертая, че и тя сѣ движи въ единъ опасенъ пѣтъ на националистѣ борби, а отговорнитѣ фактори въ движението продължаватъ, да сѣятъ и поддържатъ заблуждения въредъ добруджанскитѣ срѣди по фалиралото за цѣлъ свѣтъ О. Н. и всевъзможнитѣ междуправителствени дружества, които явно доказано, че служатъ на интереситѣ на голѣмитѣ империалисти и подтисници. Вие четохте изявлението и на Брияна, който таксува национално-освободителнитѣ движения, като конспиративни и опасни за правителствата. Самъ г. Буровъ въ своитѣ изявления, даде да се разбере, че сте му неприятни, не ви иска, пѣди ви. А нашитѣ ръководни фактори въпрѣки всичко, искатъ да му се на-

трапватъ. Такова безличие, такова понижение на духоветѣ всрѣдъ емиграцията е безпосредно падение и опасно за сигурността и цѣлостта на движението.

Ето до какви печални резултати и безпѣтица ни доведе досегашната официална политика на организацията, да загуби дори и съзнанието за своята самобитност, за своитѣ цѣли и задачи, които нищо общо не могатъ да иматъ съ българската държавна политика.

Само въ независимата, и самостоятелна борба на организацията, лежи залога за нейното правилно развитие, сѣ де визитѣ на Великия Сѣборъ за една едина и независима Добруджа, обединяваща всички националности безъ разлика на народностъ, вѣра и убеждения, въ Федерацията на всички балкански и подтиснати народи въ борбата срещу подтиснитѣ на Балканитѣ и свѣта.

Бурни ръкоплѣскания често прекъсваха речта на Д-ръ Вичева.

Печо Господиновъ членъ отъ настоятелството се опита да направи диверсия, като започна: — И азъ присѣствахъ на едно „конспиративно“ събрание на Д-ръ Вичева...

Живъ протестъ грѣмна въ цѣлата зала. Долу, вѣнъ, провакаторъ!.. Не позволява на г. Господинова да говори.

А. Стояновъ — азъ зная че това събрание е било въ едно училище и е било предизборно агитационно събрание...

— Отнемете му думата! Той провокираше! Бѣхме повече отъ 40 души. Самъ Печо Господиновъ говори половинъ часъ. Стига съ подобни шантажи, се чуватъ гласове. Настана голѣмъ шумъ.

Председателъ А. Стояновъ не може да въдвори редъ и, сѣ обявяване на фалишивъ вотъ сѣ гласували около 15 души, за болшинство, закри събраниято всрѣдъ протести и порицание на председателството.

Ромънци - българи

Лицето Флореско, чиито писма бѣхме препечатели, отправени отъ него до агентъ-провакатора Ал. Рашеновъ издателъ на в. „Поша“ въ Добричъ и който го пита получилъ ли е изпратенитѣ му 15000 лей, е чиновникъ въ Букурещкото Вѣншно м-во (отдѣлъ печата). Той е родомъ отъ Видинъ и близкъ човѣкъ на покойния виденъ депутатъ, Ванко Георгиевъ.

Такива янлъшъ българи едно време имаше и отъ Тутраканъ, които никога не забравяха ромънското си семселе и които, като ромънски степендианти завършваха въ Букурещъ и се връщаха да вършатъ дѣлото на ромънската пропаганда. Има ги много, които играха ролята на агентъ-провакатори по аферата Михайлово и които станаха тогава причина за масови арести на българи въ цѣла Ромъния. Тѣ умѣятъ да се приспособяватъ и днесъ не сѣ забравили влашкия си произходъ и много майсторски се нагаждатъ въ всички срѣди.

Има ги и у насъ, въ добруджанскитѣ срѣди. И минаватъ за жертви на режима въ Добруджа, но така сѣ настанени, че по сѣ турци и отъ потурнацитѣ. Тѣ сѣятъ раздори, интриги и вършатъ разрушителното дѣло на ромънската пропаганда, въредъ добруджанскитѣ срѣди.

Ще се повърнеме.

Сърдечно оплакване

на единъ добруджанецъ

Куртбунаръ Септемв. 1928

Четеме отъ години въ българскитѣ вестници патриотически и правовѣрни излияния по страданията на мѣченицата Добруджа отъ нѣкоя фамилна фирма Габе. Искаме да знаемъ отъ сѣщия коренъ на П. Габе ли сѣ или сѣ нѣкои други. Защото, ако сѣ отъ сѣщия, иде ми да поврѣщамъ отъ погнуса. Ето какво ми разправя единъ виденъ човѣкъ:

„Азъ съмъ българинъ, арестованъ, битъ и разкарванъ по сждилища, и тѣ само защото съмъ билъ българинъ, та съмъ чакалъ „българската звезда да изгрѣе“. Чудя се отъ кѣде и кой е можалъ да ми скрои тоя кюляфъ. Успокоявахъ се съ вѣрата, че това сѣ ромънски шантажи, които се строятъ противъ всѣки по събуденъ българинъ. И какво бѣше моето очудване, когато предъ сжда, въ сждбено заседание, се изправя единъ господинъ и свидѣтелствува:

„Не взема участие въ ромънскитѣ събрания, печели много пари, не посещава клуба, като се надѣва, че може да настѣпи второ възкресение. Той явно нападна ромънското правителство и властъ.

„На единъ въпросъ отъ насъ, той отговори:

„Пазиме Добруджа отъ Ромънцитѣ“.

Тия показания предъ сжда, за голѣмо изумление на всички депозира г. Израелъ Петъръ Габе.

Та питаемъ отъ сѣщия сой ли сѣ всичкитѣ ония съ фирмата Габе, които лѣятъ крокодилски сълзи по Добруджа? Нещастна България.

Целиорманлиевъ

Пакта Келогъ и Бесарабия

Русия не се отказва отъ нея.

„Манчестеръ Гардианъ“, сѣ очудване, съобщава отъ Москва че споредъ „Известия“ присѣдиняването на Русия къмъ пакта Келогъ, сѣвършено не значи, че тя се отказва отъ Бесарабия. Руското правителство е заявило, че не признава анексията на Бесарабия къмъ Ромъния, а и пакта за О. Н. допуска възможността за ревизията на договоритѣ. И Германия, съобщава „Известия“, подписвайки пакта Келогъ, не се отказва отъ правото си да иска измѣнение на границитѣ.

Това очудване се явява съ подчертаната тенденция да се подплаши Ромъния, та по-здраво да се върже за английския фронтъ срещу Русия. „Диминяца“ бърза да успокои, както смутеното влашко общ. мнение сѣщо и да отговори на „Манчестеръ Гардианъ“, че не може да се очаква отъ О. Н. ревизия на договора по анексията на Бесарабия, защото Русия не била членъ на О. Н.

Но въ Ромъния трѣбва да знаятъ, че и самото О. Н. което се крепи върху системата на насилието, на което сѣ изразъ и самитѣ договори, не е постоянно, че то вече се руши въ основата си и скоро ще му се изпѣе едно „Многая лѣта“. Тогава, какво ще стане съ изкуствено скърпената влашка държава? Само населяващитѣ я народности ще си кажатъ думата, като напр. тия отъ Трансилвания, отъ Буковина, отъ Добруджа, Банатъ и Бесарабия. Пъкъ може и ромънския народъ да извика долу чокойщината.

Невъзможно едикомислие

въ О. Н.

Така пише въ „Le Matin“ по въпроса за разоражението. И наистина, какво съгласие може да има между представители на страни, които не сѣ равни по межеу си? Едни сѣ въоръжени до зѣби и на пукъ на човѣшката съвѣсть бързо и систематично прилагатъ най-сѣвършената техника и научни изобретения въ своето въоръжение, демонстриратъ ги въ голѣми сухопѣтни и морски маневри, а други сѣ напълно обезоражени, съ конфискувани военни материали и до вчера сѣ разни военни-контролни комисионати. При такова очевидно неравенство, чудна се явява смѣлостта на побѣдителитѣ да искатъ отъ обезоражениитѣ да млчатъ, а тѣ да шарлатанствуватъ съ въпроса за обезоражението.

Защо свикватъ тия конференции, когато ще вършатъ противното на това което прикаватъ?

Не могло да се вземело решения за обезоражения, до като Америка не си дадела съгласието и Германия не може да иска немедленото обезоражение. Тѣй казва Бриянъ.

Та ако не можело безъ това и безъ онова, що сѣ тия фотуси и да се заблуждава свѣтовното обществено мнение? Ачикъ се разбира, че не само нѣма да има обезоражение, но европейскитѣ империалисти се готвятъ за война. Гласувала се резолюция, но германския делегатъ и унгарския сѣ отказали да я гласуватъ.

Правъ бѣше Графъ Берндорфъ, като каза предъ едно събрание въ Хамбургъ, че обезоражение ще настѣпи само тогава, когато народитѣ сами го поискатъ и наложатъ.

Министерската криза въ Ромъния.

Ромъния.

Братияно и Титулеско. Авереско пакъ на сцената. Голѣмата политическа криза

Преди два месеца бѣхме изнесли противоречията между Братияно и Титулеско. Последния бѣше формализиралъ конкретни искания на Братияно по външната, вътрешната и финансова политика на правителството. Той силно настояваше тогава на единъ широко-коалиционенъ кабинетъ, въ който да участвуватъ и национал-цараниститѣ, както и да се прѣчисти коренно ромънския дипломатически корпусъ. Той заяви, че ако неговитѣ условия не бждатъ приети ще си подаде оставката. Братияно не прие условията на Титулеско и сѣ надменността на влашкия чокой, пое въ ржцетъ си фактическото ръководство на външната, вътрешната и финансова политика. Въ предприетата обиколка изъ европейскитѣ столици и въ срѣщитѣ си съ видни държавници, Братияно разбра, че Ромъния е навлѣзла въ една задѣнена улица, и че цѣлото обществено мнение въ свѣта е противъ влашката държава на кражби, развратъ, на легализирани разбойничества и убийства и особено надъ инороднитѣ малцинства.

Грандоманията на Братияно се разби особено следъ отказа и на заема. Споредъ парижкия в. „Le Matin“ той прави вече завой и търси помирителна база съ Титулеско, като му предлага м-ръ председателския постъ. Последниятъ отказалъ. Букурещкия в. „Диминяца“ пъкъ съобщава, че Генералъ Авереско билъ повиканъ ек-

Умоляватъ се д-вата и частни лица, които получаватъ вестника да се отчетатъ.

Умоляватъ се и неиздѣлжилитѣ се абонати, тоже да се издѣлжатъ.

За календаря „Свободна Добруджа“, молиме добруджанци, да ни изпратятъ изгледи отъ градове, села и бележитости въ Добруджа, за да бждатъ помѣстени.

Молиме сѣщо всички делегати на Великия Добруджански Сѣборъ да изпратятъ портретитѣ си, за да бждатъ помѣстени въ таблото на календаря Св. Добруджа за 1929 год.

Какъ се тълче Устава

Конгреса още не е свиканъ. Комитета въ разплохъ.

Отдавна мина времето за свикване на конгреса, ала и до сега изпълнителния комитетъ не е издалъ нареждане за това. Въ чл. 8 на устава се казва, че конгреса се свиква най-късно презъ втората половина на м. Септември, а Септември изтече и не само че конгресътъ не се е състоялъ, но още не е решенъ. А споредъ устава трѣбва единъ месецъ предъ конгреса да бжде напечатанъ въ вестника дневния му редъ. А между това въ днешния комитетъ влизатъ ужъ все законоведци и „видни“ общественици.

Носятъ се обаче и въ цѣлата провинция е проникнала версията, че Изпълн. комитетъ на съюза на просѣтно-благотворителното д-во „Добруджа“ е въ разплохъ. Постарахме се да проверимъ и ето какво научаваме. Поради единъ голѣмъ скандалъ, резултатъ на интриги, който е достигналъ и до бой въ едно отъ заседанията на комитетъ, последния фактически не сѣществува. Двама отъ членоветѣ му сѣ го напуснали съ декларации, че въ подобна атмосфера на подлостъ и интриги, тѣ не могатъ да работятъ. Тѣ не сѣ доволни отъ махзарджийската му политика Третия отказва да посѣщава заседанията; четвъртия трѣгналъ да настанява себе си и жена си на по-удобно мѣсто и да посѣбере пари, за заплатата си, а оставатъ само трима членове, които всѣкога сѣ играли ролята на пожарникари.

Така, че комитетътъ нѣма дори закония кворумъ, за да рѣши какъвто и да е въпросъ. И добруджанци очакватъ успѣхъ въ движението!.. Такава е сждбата на добруджанското освободително движение, което е изпаднало въ ржцетъ на карриеристи. Но на такава глава, такъвъ бръсначъ, казва народната мъдростъ.

стрено въ Букурещъ. Говорело се, че либералитѣ препоръчали за тѣхенъ наследникъ Авереско.

Братияно се мжи да възложи управлението на единъ кабинетъ д'аферъ на чело съ Титулеско. Последниятъ и това отказва. Неговитѣ симпатии сѣ повече на страната на национал-цараниститѣ.

Политическата криза въ Ромъния е дълбока и голѣма. Тя е гангрена за проектитѣ на Брияна — Чемберленъ по готвящия фронтъ срещу Русия и се оказва твърде негоденъ материалъ. Едно раздруване изъ основа на тая чокойска държава се очаква, на което нито Лондонъ, нито Парижъ ще сѣ въ състояние да я спасятъ.

Печатница „Гладстонъ“